

Cijfers en nieuws 2017 Child Focus- Preventie- en sensibiliseringsacties

PREVENTIE VOOROP: IN TOOLS, PROJECTEN EN VORMINGEN

2017 was voor Child Focus meer dan ooit het jaar van de preventie. Intern brachten we twee teams samen om nog meer te kunnen inzetten op het stroomlijnen, verbeteren en innoveren van onze preventie-aanpak. Want in de strijd tegen de verdwijning of seksuele uitbuiting van kinderen begint alles bij het zoveel mogelijk voorkomen ervan. Daarom ontwikkelden we ook in 2017 weer een hele reeks tools en materialen die ouders, leerkrachten maar ook kinderen en jongeren zelf kunnen gebruiken om te leren hoe zich te wapenen; bedachten we spraakmakende sensibiliseringscampagnes om het grote publiek bewust te maken van onze thematieken; gaven we een recordaantal vormingen en rolden we erg interessante projecten uit. Een goedgevuld jaar dus...

Het hele jaar

'Dossier 116 000': nieuwe versie en nog meer succes

Een nieuw kalenderjaar, dus ook een nieuw jaar voor onze spelworkshop 'Dossier 116 000'. Deze workshop is gebaseerd op een samenwerkingsspel waarmee leerlingen uit de derde graad van het lager onderwijs samen met een door ons opgeleide en gecoachte vrijwilliger. Na haar eerste verjaardag maakten

we in 2017 ook werk van een eerste update van het spelmateriaal.

'Dossier 116 000' is niet alleen leuk, mysterieus en actief, het laat kinderen ook kennismaken met Child Focus: wie zijn we, waar zijn we mee bezig, maar vooral: waarvoor kunnen ook zij bij ons terecht. We willen kinderen leren praten over dingen die niet goed lopen, online of offline, en hen stimuleren om bij problemen de hulp of het luisterend oor van een vertrouwenspersoon in te roepen. En scholen kunnen dit smaken.

Dankzij de niet-aflatende inzet en motivatie van onze 40 Vrijwillige Ambassadeurs werden in 2017 maar liefst 239 spelworkshops georganiseerd. Zo bereikten we niet minder dan een 7800-tal leerlingen!

Child Focus, politie en justitie: samenwerking op vele gebieden

Al van bij onze creatie zijn de politie en justitie de belangrijkste partners van Child Focus. Onze operationele werking in dossiers van vermiste en seksueel uitgebuite kinderen is opgebouwd rond een gedetailleerd samenwerkingsprotocol tussen Child Focus en politie/justitie, waarin ieders rol en taken duidelijk omschreven zijn.

De politie blijft, samen met de magistraat, verantwoordelijk voor het onderzoek. Maar om goed samen te werken, moet je elkaar ook goed kennen. Daarom trekt Child Focus langs de Belgische politiescholen om vorming te geven aan aspirant-agenten of agenten in functie om

hen in detail uit te leggen hoe we werken en samen te bekijken hoe we onze onderlinge samenwerking beter vorm kunnen geven. Er zijn immers nog te veel politieagenten of aspiranten die niet precies weten hoe onze organisatie werkt. En hetzelfde geldt voor magistraten-in-opleiding. We zijn er dan ook van overtuigd dat we in 2017 met 19 opleidingen voor politie en magistraten een mooie stap gezet hebben in de richting van een nog efficiëntere samenwerking.

Maar ook op vlak van preventie kunnen politieagenten en preventiewerkers van gemeenten een belangrijke partner zijn voor Child Focus. Zij willen vaak in het kader van een preventie-opdracht kinderen en jongeren informeren om op een veilige en verantwoorde manier met het internet om te gaan. Om hen hierin te ondersteunen, ontwikkelde Child Focus in 2016 het [iCoach](#)-programma, dankzij de steun van de FOD Binnenlandse Zaken. In 2017 kende dit programma een stevige uitbreiding. Er werden maar liefst 94 iCoachers opgeleid en getraind om zelf aan de slag te gaan. We ontwikkelden ook een online module via dewelke ze informatie kunnen krijgen en uitwisselen.

We maken extra werk van onze vormingen voor ouders

Ouders vormen om hun kinderen te begeleiden naar een veilig en verantwoord internetgebruik is een belangrijk speerpunt in onze preventiewerking. Dankzij de bijzonder vruchtbare samenwerkingen met de [Gezinsbond](#) in Vlaanderen en de [Ligue des Familles](#) in Franstalig België, bereikten we ook in 2017 meer dan 4747 ouders via onze vormingsavonden verspreid over heel België.

En dit jaar schakelden we nog een versnelling hoger. Dankzij een subsidie van de Nationale Loterij konden we voor het Franstalige programma [Webetic](#) een netwerk van gespreksleiders uitbouwen om nog meer vormingsavonden te kunnen verzekeren. In Vlaanderen werd de standaard PowerPointpresentatie in een nieuw kleedje gestoken door over te stappen naar een innovatieve Klynt. Zo wordt de vormingsavond een interactieve module die inspeelt op de vragen en behoeften van de ouders die op dat moment aanwezig zijn.

Januari

Laat je niet pakken: stoptienerpooiers.be

Na het onderzoek naar slachtoffers van tienerpooiers op vraag van Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, lanceerde Child Focus in januari een nieuwe website stoptienerpooiers.be en een campagne rond de problematiek in Vlaanderen. De Franse vertaling van de website, stopproxenetes-ados.be, kwam begin mei tot stand.

De website richt zich met aangepaste boodschappen op drie doelgroepen. Eerst en vooral op de jongeren zelf, verder op ouders en vertrouwenspersonen, tenslotte op leerkrachten en hulpverleners. Er wordt onder andere aandacht besteed aan signalen die erop kunnen wijzen dat iemand slachtoffer is geworden of zou kunnen worden, aan de werkwijze van tienerpooiers en vooral ook aan de wijze waarop eenieder met die problematiek, en dus met (mogelijke) slachtoffers kan omgaan. Zowel de site als de campagnespot werden door het agentschap Jongerenwelzijn gefinancierd.

Februari

Safer Internet Day (SID): de klemtoon op samenwerking

In het verleden was het landschap van initiatieven met betrekking tot cybersecurity, e- safety, mediaopvoeding of een leuk en veilig gebruik van het internet voor kinderen erg versnipperd in België. Er was onvoldoende samenwerking en dialoog. Daarom lag Child Focus mee aan de basis van het Belgian Better Internet Consortium (www.b-bico.be), dat alle Belgische actoren en stakeholders samenbrengt die (on)rechtstreeks bezig zijn met veilig internet, mediawijsheid en een positief gebruik van dit fantastische medium. Uniek aan dit initiatief is dat verschillende partners over de taalgrenzen heen de handen in elkaar slaan.

Voor SID 2017 werkten al deze partners voor het eerst samen om scholen en organisaties over heel België te stimuleren om iets te organiseren rond *beter* internet, met concreet materiaal en tools waar ze beroep op konden doen. De vijf pijlers waarrond deze SID draaide, zijn de vijf pijlers van een beter internet: Plezier en creativiteit, Praten over problemen, respect en geen Hatespeech, weten hoe je iets veilig instelt en weten hoe je je verantwoord gedraagt. Leerkrachten over heel België gingen op of na Safer Internet Day met dit materiaal aan de slag om deze thema's met hun leerlingen bespreekbaar te maken.

Maar ook samenwerking met de partners uit de internetindustrie blijft belangrijk. Inmiddels is het een traditie dat op Safer Internet Day en een tweede dag in het jaar vrijwillige medewerkers van Proximus en Microsoft met onze preventieboodschap en –materiaal naar scholen trekken om de workshops 'Internet Safe & Fun' te geven aan kinderen uit het vierde, vijfde en zesde leerjaar. Dankzij dit initiatief kunnen we niet alleen deze industriespelers sensibiliseren om hun verantwoordelijkheid op te nemen, het laat ons ook toe om via 504 sessies maar liefst 10.850 kinderen te bereiken.

Mei

Zes stappen verwijderd van een verdwenen kind ...

In mei organiseerde Child Focus een sociaal experiment waarbij tien personen te weten kwamen dat zij via een korte ketting van tussenpersonen verbonden zijn met de al meer dan dertig jaar vermiste jongen Gevriye.

Ook enkele bekende koppen, zoals Premier Charles Michel en doelman Thibaut Courtois, namen deel aan het experiment. Ook zij waren via hoogstens zes tussenpersonen verbonden met de kleine jongen die op zesjarige leeftijd verdween. Op die manier werd de bijna een eeuw oude theorie van 'Six Degrees of Separation' toegepast. Die theorie werd bevestigd door verschillende studies, waaronder de studie van de Amerikaanse psycholoog Stanley Milgram in de jaren 1970.

Nu de sociale media aan een opmars bezig zijn, is deze theorie relevanter dan ooit. In 2011 toonde Facebook aan dat er gemiddeld slechts 4,74 stappen zijn tussen ieder van de 721 miljoen gebruikers van toen. In 2016 telde Facebook 1,6 miljard gebruikers (22% van de wereldbevolking) en zijn zij gemiddeld nog maar 3,57 stappen van elkaar verwijderd.

Op 25 mei lanceerde ons communicatiebureau These Days pro bono een heuse campagne rond dit experiment, ter gelegenheid van de Internationale Dag van de Vermiste Kinderen. De campagne was een groot succes en zorgde ervoor dat de verspreiding van opsporingsberichten nog meer gestimuleerd werd. In enkele weken tijd gingen we van 60.000 naar 90.000 Facebookvrienden.

Juni

“Weglopen: banden verbreken... om banden te zoeken”

In aanwezigheid van Hare Majesteit de Koningin stelden we op 21 juni de resultaten voor van een nieuwe studie rond weglooptdossiers, met als titel '[Weglopen: banden verbreken ... om banden te zoeken](#)'. De bedoeling van die studie is het profiel en de drijfveren van weglopers beter te kunnen achterhalen. In samenwerking met de Universiteit van Luik voerde Child Focus een analyse van haar dossiers uit en werden interviews afgenomen met jonge (ex-)weglopers. Wat we vooral leren uit de studie? Als we weglooptgedrag willen vermijden moeten we uitgaan van de empowerment van deze jongeren in hun zoektocht naar een lange termijnoplossing van hun problemen.

Juli en Augustus

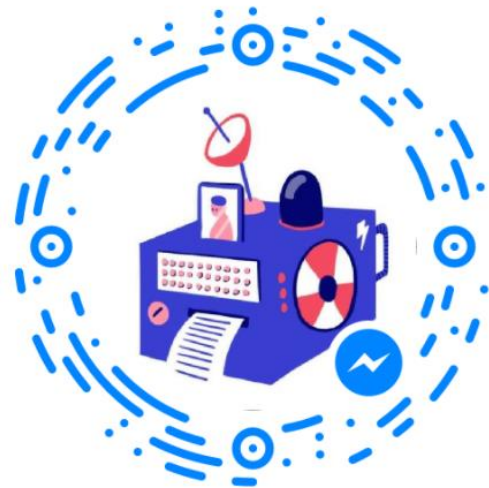
Surf Safe aan zee en on tour doorheen België

Ook in 2017 trokken we weer naar de Belgische kust met onze campagne voor een veiliger internet. Maar onze rodeo surf-uitdaging was dit jaar niet enkel te gast in 8 badsteden, maar ging ook on tour langs populaire festivals bij kinderen, zoals Popeiland en PennenzakkenRock. Op de [Surf Safe](#)-stand konden kinderen en jongeren hun evenwicht en reactievermogen testen en hun surftalent ontdekken. Wie deelnam ontving een goodie bag met materiaal van Child Focus zoals frisbees of strandballen én kreeg tips voor veilig online surfen. Ook (groot)ouders of leerkrachten konden bij ons terecht voor preventietips! 4.500 kinderen en jongeren kwamen langs op onze stand om zelf te ervaren dat surfen nu eenmaal gebeurt met vallen en opstaan.

September

Een 360°-aanpak van sexting

Child Focus is altijd op zoek naar innovatieve manieren om de thema's waarrond we werken onder de aandacht te brengen. Sterker nog, we willen mensen, en zeker jongeren, sensibiliseren, bewust maken en leren hoe de dingen zoveel mogelijk te voorkomen. Sexting is zo een belangrijk thema. Onze operationele werking leert ons dat het aantal dossiers van uit de hand gelopen sexting, waarbij pikante foto's tegen de wil van de eigenaar breed verspreid worden, toeneemt. Dus gingen we er binnen onze preventiewerking mee aan de slag.

We vonden een prima partners in theatergezelschap O'Kontreir, gespecialiseerd in artistiek educatief theater. Na een intensieve periode van onderdompeling en samenwerking ging in juni 2017 'Sex Thing' in première: een muzikale monoloog dat het publiek, tieners van 13 jaar en ouder, behandelt als omstaanders van sexting: zij die de beelden zien langskomen en doorsturen of op z'n minst het slachtoffer niet te hulp schieten. Je wordt als toeschouwer meegezogen in het verhaal dat echt onder je huid kruipt. Zo willen we jongeren sensibiliseren dat ze een verantwoordelijkheid te dragen hebben om niet mee te doen aan sexting. En het werkt. De reacties van de jongeren bij de try-outs en bij de leerkrachten bij de première waren overweldigend en de scholen reageren bijzonder enthousiast.

Tussen september en december 2017 werd het bijna 150 keer opgevoerd in Vlaamse scholen. En om ouders, jongeren en leerkrachten nog beter te ondersteunen, kwam er sexting.be, de referentie voor alle informatie, tools en vorming rond sexting. Zo pakken we sexting aan via alle kanten: jongeren bewust maken via het toneelstuk en de chatbot [Sextmasijen](#), leerkrachten lesmateriaal en vormingen aanbieden en ouders informeren rond hoe zij best kunnen reageren.

Maar hier laten we het natuurlijk niet bij. Vlaanderen was vooral een pilootproject voor een uitbreiding en lokalisering naar Franstalig België. In 2017 werd ook al hard gewerkt aan een herwerking van het stuk en al de communicatie errond met een hele reeks Franstalige partners. In het voorjaar van 2018 zal het stuk opgevoerd worden op het festival van Huy en zal daarna ook in alle Franstalige scholen kunnen opgevoerd worden. En ook sexting.be, met alle tools die erbij horen, zal heel binnenkort ook in Frans beschikbaar zijn.

November

Virale campagne in de strijd tegen kinderporno

Op 17 november lanceerden we, in het kader van de Europese dag voor de bescherming van kinderen tegen seksueel misbruik en seksuele uitbuiting, een nieuwe campagne op de sociale netwerken en het 'darkweb' (het deel van het internet dat minder toegankelijk is voor het grote publiek en waar sommige surfers op zoek gaan naar illegaal beeldmateriaal). Het doel? Ons burgerlijk meldpunt stopchildporno.be in de kijker zetten en mensen met pedoseksuele gevoelens aanmoedigen om hulp te zoeken via een anonieme hulplijn.

De campagne bestond uit filmpjes met verontrustende bestandsnamen zoals "[5_year_old_girl_playing_with_cock.mov](#)" die de aandacht van de surfer trekken. Daarna volgt er dan een hoogst onschuldig filmpje, met aan het einde de boodschap dat helaas niet alle kinder filmpjes even onschuldig zijn. Een boodschap op de sociale netwerken vraagt de surfers om de beelden van seksueel misbruik van kinderen die ze toevallig tijdens het surfen aantreffen te melden via [stopchildporno.be](#). Op het darkweb verschijnt bovendien een eindboodschap die personen die mogelijk belangstelling hebben voor beelden van kindermisbruik oproept om niet verder te kijken en hulp te zoeken om te leren omgaan met hun pedoseksuele gevoelens. Door mensen die mogelijk hun eerste stappen zetten in hun zoektocht naar dergelijke beelden aan te spreken, hoopt Child Focus hen tegen te houden om verder te gaan. Telkens een persoon met pedofiele aanleg niet tot daden overgaat, wordt immers een kind gered.

Voor het Nederlandstalige deel van de campagne werkt Child Focus samen met de organisatie '[Stop it Now!](#)' en voor het Franstalige deel met het EPCP-team (Évaluation et Prise en Charge des Paraphilies) van het Centre Hospitalier Universitaire van Charleroi.

Het welzijn van kinderen die het slachtoffer worden van een internationale kinderontvoering verbeteren!

Het belang van het kind is altijd onze leidraad, in alles wat we doen. Naast weglopers zijn internationale kinderontvoeringen door een ouder de tweede grootste categorie verdwijningen waar Child Focus mee bezig is. Dit zijn vaak langdurige en complexe situaties waar één of meerdere kinderen zich in het midden van een juridische strijd tussen beide ouders bevinden. Dat kind willen wij voorop stellen en voor ogen houden.

Daarom werkte Child Focus gedurende twee jaar, in samenwerking met de Universiteit Antwerpen en onze collega's van het Nederlandse Centrum IKO en het Franse CFPE Enfants Disparus, aan een [studie](#) rond welke parameters het welzijn van kinderen die het slachtoffer zijn van een internationale kinderontvoering beïnvloeden, voor tijdens en na de ontvoering. De resultaten van deze studie werden in oktober voorgesteld aan professionelen (rechters, advocaten, bemiddelaars,...) uit heel Europa op een internationale conferentie in het Elzenveld in Antwerpen. De conferentie werd bijgewoond door 140 professionelen en de resultaten van de studie werden met heel veel interesse, ook bij beleidsmakers, onthaald.

We plannen hier in de komende jaren dan ook nog sterk op verder te werken om het welzijn van de kinderen die het slachtoffer worden van een internationale kinderontvoering zoveel mogelijk te waarborgen.

November en december

Een pilootproject om weglopers nog beter te ondersteunen

Jonge weglopers maken 67% van onze dossiers uit. Daarom blijven we permanent op zoek naar manieren om hen nog beter te ondersteunen. We geloven sterk dat dergelijke ondersteuning zo dicht mogelijk bij de jongere zelf moet gebeuren dat die zo divers mogelijk moet zijn. Sommige jongeren hebben een bed nodig om te overnachten en er even tussenuit

te zijn, anderen zoeken meer lange termijn-hulpverlening en nog anderen zoeken vooral iemand die hen kan doorverwijzen.

Gezien wij werken vanuit Brussel is het niet altijd evident om deze lokale dichtbij-ondersteuning te bieden. Dus willen we in twee pilootregio's uittesten hoe we die ondersteuning door samenwerking we kunnen verzekeren. We maakten dan ook samenwerkingsafspraken met Point Jaune in Charleroi, op 15 november enerzijds en het JAC, CMP en Crisisnetwerk Antwerpen, op 6 december anderzijds.

Met deze partners bundelen we onze krachten en gooien we allemaal onze voordelen in de weegschaal: Child Focus is gekend en 24/7 bereikbaar via ons noodnummer 116 000 en de lokale partners kunnen na onze doorverwijzing lokale hulpverlening op maat voorzien. Een echte win-win waardoor we hopen weglopers nog beter te ondersteunen en te vermijden dat ze blootgesteld worden aan ernstige risico's. In september 2018 zullen we na 1 jaar proefproject evalueren en we hopen dit model daarna naar andere regio's in België uit te breiden.

Een vastberaden blik op de toekomst

Preventie werd immers ten volle in de structuur van Child Focus verankerd door de creatie van een specifiek departement 'Preventie & Ontwikkeling'. Een departement met heel veel visie en ambitie voor de toekomst en heel veel enthousiasme om verder te blijven investeren in praktisch concrete tools, boeiende vormingen en innovatieve projecten om het grote publiek of concrete doelgroepen te informeren, sensibiliseren en bij te staan om zich te wapenen tegen de risico's gelinkt aan verdwijning of seksuele uitbuiting van kinderen. Want preventie is cruciaal. Cruciaal om kinderen en jongeren te empoweren, om ouders te helpen een gesprek te starten, om leerkrachten te stimuleren om onze thema's op tafel te leggen. Cruciaal om als organisatie niet alleen te strijden tegen verdwijningen en seksuele uitbuiting van kinderen en jongeren maar om dit ook zoveel mogelijk te voorkomen.

De Child Focus Academy in cijfers:

Sinds 2015 biedt de Child Focus Academy 10 opleidingsmodules aan over preventie, gericht op jongeren, ouders en professionals. Ongeveer 18 trainers en 40 vrijwillige ambassadeurs zetten zich het hele jaar in.

- 500 opleidingsaanvragen;
- 150 opleidingen voor ouders over veilig internetten (ongeveer 3500 ouders);
- 40 opleidingen voor professionals over veilig internetten (ongeveer 1500 deelnemers);
- 250 sessies 'Dossier 116 000' in basisscholen voor ongeveer 8200 leerlingen;
- 2 opleidingscycli voor vrijwilligers-ambassadeurs voor een vijftiental kandidaten;
- 7 opleidingen in politiescholen voor ongeveer 150 aspiranten;

- 2 opleidingen voor magistraten (ongeveer 40 stagiair-substituten);
- 10 presentaties in service clubs (ongeveer 200 leden);
- 550 workshops 'Internet: safe & fun' in basisscholen onder leiding van vrijwilligers-werknemers van Microsoft en Proximus;
- 8 coachings 'Internet: safe & fun' voor de 200 vrijwilligers-werknemers van Microsoft en Proximus die voor de workshops naar de scholen gaan.

Algemene informatie »